

Herkesle güzel muamelede bulunmak şeriat-ı İslamiyye'nin birinci kaidelerinden ise de güzel muamelenin en elzemi kadın ile olan muameledir. Kadınlar İslam nazarında fevkalade muhterem kimseler olduğu gibi kadınlara riayet eden erkekler de en hürmetli olan erkeklerdir.

Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'inde kadınlar ile güzel muameleyi emretmiştir ki mezkur emri yerine getirmek her bir Müslümana lazımdır. Bundan dolayı her bir Müslüman, kadın(ı), lüzumu olacak şeyleri hazırlamaya ve kadını her bir müşkülattan kudreti yettiği kadar himaye etmeye, kadına karşı merhametli olmaya borçludur. Böyle muamelede bulunan erkeğin dünyası da güzel ahireti de rahat olur.

Kadınla güzel muamele etmeyi şerefli bir vazife bilen zat şeriat ve akla muvafık olmayan şeyleri kadınına teklif etmez. Hatta en aziz yavrusuna olan şefkati derecesinde şefkat ile kadını her bir meşakkatlerden muhafaza eder. Böyle yapmak âlî tabiatlı erkeklere yaraşan bir vazifedir.

Kadınlarımız ana ve babalarının aziz yavruları ve göz bebekleri oldukları halde onlardan ayrılp sizlere yâr ve bütün dertlerimize tabi olmaya hazır duran sevgili hemşirelerimizdir. Bunlar aile nizamını muhafaza etmek ve bilhassa yaranmak maksadıyla gece uykularını, gündüz rahatlarını feda edip çocuklarını bakıp büyütmektedir.

Hatta yapmaya mecbur olmadıkları pek çok hizmeti kendilerinin gayretiyle, arzularıyla yapmaktadırlar. Şimdi bunların bu gibi hayırlarından sarf-ı nazar edip güzel mükafat yapılacak yerde fena muamele yapsak erkeklere ve insanlara münasip olmayan kabahatlerin en büyüğünü yapmış oluruz.

Bu sözlerden maksat, kadınları keyf ve hevâsına bırakmak ve her ne yapsalar seyirci olup bakmak olmayıp akıl ve şeriatın müsaade ettiği yolda güzel muamelede bulunmak olduğunu bildirmektir.

Kadın ile olacak muamele ifrat ve tefrit olmayıp adalet üzerinde bulunmaktadır. Terbiyeli erkek kadınına karşı güzel muamelede bulunduğu gibi kendi vakarını da muhafaza eder. Yani kendisine hürmet eder ve kendisine hürmet ettirebilir.

Her işte onunla meşveret edip bir yere gideceği zaman, müsaade istihsal etmek maksadıyla

değil haber vermek niyetiyle, gideceği yeri söylemek lazımdır. Erkeği ile meşverette bulunmasını âdet eden kadın erkeğinin kendisini sevdiğine emin olur. Ve bunun semeresi olarak kendisi de daima sadakatte bulunur.

Kadınlar her daim ihtirama layık insanlardır. Bazı kadınlar vardır ki, eğer akıllarını tartmak mümkün olsa yüzlerce erkeğin akıllarına galip gelir. Şayet kadın tarafından verilmiş fikir doğru görülmez ise lisan-ı münasiple yanlış düşündüğünü anlatmak erkeğin en mühim vazifesidir.

Kadın; bu sayede hem meşveret edilmek şerefine nail olduğundan hem de yanlış fikri tashih edildiğinden memnun olur. Zevcinin şefkat kanadı altında olduğunu bilen kadın zevcine karşı iyi fikirler besler, daima zevcinin rızasını istihsal etmek için çalışır, baba ve anasından, kardeşlerinden ziyade zevcini sever ve zevcinin şefkatine hayran olur.

Kadın evinde bir şey yıkarken kazaen kırmış olsa erkek bağırmmamalıdır. Böyle bir hal vukuunda erkeklerin yapacağı şey bağırıp dövmek değildir. Büyük bir zarar olmadığını düşünerek sükut etmektir. Kadın kendisi gelip de “Böyle bir kusurum oldu” dediği zaman yahut kıymetli şeyler kazaya maruz kaldığı vakitte: “Canım, Allah bundan büyük kazalardan muhafaza etsin, biz hayatta kaldıkça mal bulunur. Mamafih bundan sonra dikkat et!” gibi sözler ile nasihat suretinde tenbih etmek lazımdır. Böyle âdetleri olan erkeklerin, kadınları yanında hürmetleri ziyadeleşir ve mevkiî yükselir.

Kadınlar, erkeklerin hiddetinden değil afvlarından ve vakarlı nasihatlerinden korkarlar. Kadınların bu korkuları koyunların kurtlardan korkuları kabilinden düşmanlık korkusu olmayıp muhabbet ile karışık olan hürmet korkusudur.

Erkek olan kimse sohbet ettiği vakitlerde kendisinin hangi şeyleri sevip hangi şeylerden nefret ettiğini, zamanın âdeti ne olduğunu ve çocukları nasıl terbiye etmek lazım geleceğini, yakın dostlar ve ahbablar ile düşmanlarının ahvalini söylemek ve dünyada lazım olan örf ve âdetlerini bildirmek, velhasıl kadını irşad eylemek lazımdır. Böyle yapmak kadınların yanlışlıklardan çekinmesine sebep olur.

Unutmaktan, hata işlemekten insan münezzeh olmadığından erkekler gibi kadınların da kusuru bulunur. Böyle hatalar eğer İslamiyet’e kâbil-i te’lif ise, yukarıda dediğimiz gibi

affedilebilir. Şayet kadın, şariat-ı İslamiyye'den hariç yanlış iş yapmış ise yahut kasten işlemiş ise o vakit müsâhele etmek elbette caiz değildir.

Bu surette erkek o işin ayıp olduğunu kadına güzelce anlatır. Şayet bundan fayda görülmez ise kadının velisine malumat vererek onlardan yardım ister. Küfür etmek, dayak atmak ve nüfuzlu kimselere şikâyet etmekten içtinap etmek erkeğin ulüvv-i himmetidir.

Rivayetlere göre ashab-ı kiramdan biri kadınından şikâyet etmek için o vaktin halifesi olan Ömerü'l-Faruk radiyallahu anh hazretlerine gider. Lakin Ömerü'l-Faruk('un) kadınının kocasına karşı geldiğini kadını şikayete giden sahabe işitir işitmez geri döner. Zatin geriye döndüğünü Ömerü'l-Faruk görüp çağırır. Dönüp gelen zata "Ne için içeri girmeden geriye döndün?" diye sorar. Zat da: "Ya emirü'l-mü'minin! Kadınım acı sözlü olduğundan zatınıza şikâyet etmek üzere gelmişim. Lakin kadınız tarafından size karşı gelindiğini işitip 'Bu kaygıya Ömerü'l-Faruk'un kendisi de dahilmiş diye geri dönüp gitmekteydim.'" der. Buna karşı Ömerü'l-Faruk: "Ey kardeş! Kadınlarımız evlerimizi temizleyip yıkıyorlar, elbiselerimizi yıkıyorlar, çocuklarımızı terbiye edip büyütüyorlar. Kederli saatlerimizde gönüllerimize teselli veriyorlar. Bizim üstümüzde bunların pek büyük iyilikleri vardır. Şimdi bunların iyiliklerini, insan olduklarını unutup bize karşı bazı vakitler hürmette kusur ederlerse hiç affedilmez mi?" demiştir. Sahabe de hanesine gelip işbu macerayı tamamıyla kadına söylemiş.

Kadınlar erkekleri tarafından her vakit hürmet görmeye müstahak iseler de haml vakitlerinde ve vaz'-ı haml ettiği zamanlarda ziyadesiyle hürmete layıktırlar. Böyle günler kadınlar için meşakkatli ve ağır günlerdir.

Kadınlar en ağır belalara erkeklerinin sadakatleri için sabrederler ise de kendi haklarının ayaklar altına alınmasına katiyen razı olmazlar. Belki bunu pek büyük hakaret addedip hiçbir veçhile tahammül edemezler. Bunda kadınlar haklıdırlar. Bunun için kadının hukukuna riayet etmek erkeğin vazifesidir. Kadınların hakkı muhafaza edilirse aile şerefi mahfuz kalır ve kadın da memnun, mesut olur.

"Kadının afif olmasını arzu eden erkek en evvel kendisi afif olsun!" sözü gayet güzel ve doğrudur.

Burada yazılmış şeyler erkeklerin asla ihmal etmesi caiz olmayıp icrası lazım olan vazifelerdir. Vazifesini bilerek veya bilmeyerek benimse(me)yen insana erkek demek caiz değildir. Çalışarak kazandığı paralar sayesinde fuhuşhaneler ile meyhanelerde yaşayan ve kumar oynayarak zenginliğini ve kıymetli ömrünü telef eden kimsenin aile reisi olmasından zerre kadar olsun fayda görülmez. Keşke yalnız fayda görülmemekle kalsa; belki son derecede zarar görülür. Aile reisi olanın gizli ve aşıkâr sefahatlarının cümlesi çocuğuna ve haleflerine miras kalır. Bunun ne kadar büyük bir bedbahtlık olduğunu herkes bilse fena olmaz.

Talak ve Müfârakat

İzdivaç; erkeğin ile kadının birlikte aile teşkil edip birlikte yaşamak ve birlikte nesil yetiştirmek için kendi aralarında yaptıkları ahit ve ittifaktan ibarettir.

Talak ve müfârakat ise; işbu ittifakı bozmak ve ahdi iptal etmektir. Erkek ile kadınların aile teşkil edip bir vücut olarak yaşamaları tabiatlarının bir olmasına bağlıdır.

Zira izdivaç bir iki günlük yol arkadaşlığı değildir, ebedî hayat arkadaşlığıdır. Tabiatlerinde birlik olmayan erkeğin ile kadının beraber yaşaması gayr-i mümkündür. Yaşasa bile yaşandığı müddetçe kin ile yaşanır. Dünyada böyle yaşayışa sabredilemez. Zevç ile zevce arasında muhabbet olmaz.

Erkek ile kadın husul-i muhabbet için çalıştıkları halde bir netice hasıl olmazsa birbirinden ayrılmak lazım gelir. Erkek ve kadın birbirine zıt oldukları halde dehşetli bir azap içinde bulunmaktan ise güzel bir surette müfârakat edip her biri kendi talihlerini kendileri tecrübe etmeleri daha münasiptir.

Talak ve müfârakat insanlar arasında tabii bir iş olduğundan her kavim ve her millette vardır. Fakat bazı milletler meşru suretten başka bir suretle müfârakat ettikleri halde şeriat-i İslamiyye bunu meşru ve birtakım kaidelere bağlamıştır. Erkek ile kadından birisi kötü yola süluk edip adının çıktığını farz edelim. Böyle belaya düşüldüğü zaman yahut düşüleceği sezildiği vakit ayrılarak kendi şeref ve haysiyetini saklamak iki tarafa da icap eder. Bu ise talakın meşru olmasında görülen faidelerdendir.

Lakin şeriat-i İslamiyye her ne kadar talâkı vaz' etmiş ise de yalnız zarureti def' hususunda

caiz görmüştür. Yoksa edep ve ahlak nokta-yı nazarından talakın Allah indinde mebguz bir amel olduğu ehâdîsi nebeviyye şهادetiyle de sabittir.

Tatlik edilmiş kadın -hiç kimsesiz olduğu takdirde- çalışıp karnını doyurmaya veya her türlü erkeklerle düşüp kalkmağa mecbur olur. Talak yüzünden çoğalan dilenciliğin, ziyadeleşen fahişeliğin haddi hesabı yoktur. Bunların her biri milletimiz için taun ve veba mikroplarından daha zehirli mikroplardır.

Tatlik edilmiş kadının çocuğu olması kadar müşkül bir hal tasavvur edilemez. Çünkü erkeğinden ayrılmış kadının çocukları, peder ve valideleri yaşadıkları halde, yetim olarak yaşarlar. Hatta öyle vakıalar olur ki erkeği vefat eden kadından kalmış olan çocukları üvey ananın yed terbiyesine tevdi' edip çocukları üvey ananın düşman-ı nazarlarına teslim eder. Böyle çocuklar güzel terbiye ve fazilet yerine iki cami arasında kalmış beynamaz gibi tamamen ahlaksız bir olarak yetişirler. İşte bu talakın zararlarındandır.

Bazı kimseler daha vardır ki kadınlar ile olan muamelelerinde özlerini(n) hiç mesul olmadıkları fikrindedir. Bu gibi erkeklerin düşüncelerine göre: Bir erkek kadını isterse sevip birlikte yaşasın, isterse ayırıp kovsun, kadının erkeğine karşı hiçbir hakkı olmayıp kadın erkeğin elinde cansız bir sopa gibi imiş!.. Bu, bizim halkımız arasına bahusus avam halkın kafasına yerleşmiş bir fena itikattır. Bunun gibi fena fikirler ve asılsız sözlerin halkımız arasına sür'at-i acîbe ile dağılması onlara şeriat hükümlerini anlatıcı ve onların zihinlerini nurlandırmakla beraber ahlaklarını ıslah edecek gibi bir yolda vaaz edici kimselerin azlığından, daha doğrusu olmadığındandır. İşte bu yoksuzluk sebebinden bizde aile hayatı fena bir surette bozulmuştur.

Kadını güzel terbiye etmek iktidarında olmadığı halde ikinci hatta üçüncü kadın alan, melek gibi kadını olduğu halde fahişeler arasında ömür geçiren, kadını kızıl kanlara daldırıcı, sîn-i buluğa vasıl olmayan sabi kızları nikâh edici, babalarından kalan malları taksim etmek için bir doğan kardeşlerine düşman kesilici kimseler bizim aramızda pek çoktur.

Bundan başka bütün karye ve şehirlerin yetim çocuklar ve fakir dilenciler ile dolması aile hayatımızın bozukluğundandır. Şeriat-ı İslamiyye; bilumum insanlara güzel muamelede bulunmayı, hatta hayvanlara bile merhametli olmayı buyuruyor. Yoksa temiz yürekli ve

merhametli kadınlar hakkında canavarlara yapılmayacak derecede merhametsizliği tecviz etmiyor.

“Kadınımı sevmiyorum, bunun için boşamak fikrindeyim.” diyen bir kimseye Hazreti Ömer Hazretleri:

“Sevmez isen ahde vefaya riayet yok mudur? Dünyadaki haneler muhabbet ile dolmuştur” diyerek takdir etmişti (Kitabü'l-Beyan c. 10 s. 182). Kadınlara riayet etmeyi ve onlara daima [] ve merhamet beslemeyi bildiren hadisler pek çoktur.

(Mâba'dı var.)

Dergi : Asrî Müslümanlık

Tarih : Zilhicce 1345/ Haziran 1927

Hazırlayan : Hasan Hüseyin Mak

Link : https://isamveri.org/pdfosm/D03175/1345_15/1345_15_144-147.pdf